

In Nederland mag je alles dragen

In Nederlandse stadions mag je dragen wat je wil, zolang er geen beperkende voorwaarden bij de toegangsbewijzen zijn, stellen Otto Volgenant en Annemieke Kappert.

Bavaria heeft dit WK 2010 voor veel opschudding gezorgd met de Dutch Dress. Twee 'Bavaria babes' werden na de wedstrijd Nederland – Denemarken zelfs opgepakt en riskeerden een celstraf van maximaal 6 maanden voor 'het ontplooiën van commerciële activiteiten in een voetbalstadion'. Het was niet uitsluitend hun eigen initiatief om in het stadion met een groep te gaan 'strippen': hun tickets en verblijfskosten zijn naar verluidt betaald door Bavaria en de filmpjes van de 'Bavaria babes' werden op YouTube gezet. Het gaat hier dus om een klassiek geval van ambush marketing: het als niet-sponsor profiteren van de media-aandacht rond een bepaald evenement.

In Johannesburg geldt momenteel een speciale wettelijke regeling op basis waarvan ambush marketing verboden is. De maximale straf is 10.000 rand. Deze geldstraf wordt eventueel nog vermeerderd met maximaal 6 maanden gevangenisstraf. Het delict ambush marketing is in de Zuid-Afrikaanse regeling heel ruim omschreven. Daar vallen ook onder 'public relations activities (...) intended to gain a promotional benefit from it to the prejudice of any sponsor, but which is undertaken by a person which has not been granted the right to promote an association with the Competition'. De regeling is specifiek voor het WK 2010 van kracht geworden, en is op verzoek van de Fifa door de Zuid-Afrikaanse overheid ingesteld.

Met het strafrechtelijk sanctioneren van ambush marketing heeft de Zuid-Afrikaanse wetgever naar het zwaarste middel gegrepen. Al heeft in het geval van Bavaria de Zuid-Afrikaanse strafrechter uiteindelijk niet over de zaak geoordeeld en werd de zaak, na veel internationale verontwaardiging, op verzoek van de Fifa ingetrokken.

CIVIELE ACTIE

Nederland wil graag samen met België het WK 2018 of 2022 binnenhalen. Het Bidbook daarvoor is onlangs aan de Fifa gezonden. De Fifa wil dat allerlei soorten ambush marketing verboden worden, en dat er direct een boete aan haar betaald wordt als er in strijd met dergelijke verboden wordt gehan-

IN HET DRAGEN VAN JE EIGEN KLEDING ZIT EEN ELEMENT VAN PERSOONLIJKE VRIJHEID VAN EXPRESSIE

deld. De Fifa wenst onder meer te verbieden: 'ambush marketing (...) or marketing activities through which one targets the audience of the Events, including ticket holders, in order to gain exposure for its businesses, products or services without authorization from FIFA'.

De Nederlandse regering heeft deze eis afgewezen, met de volgende woorden: 'There is no specific "ambush marketing law" in Dutch and Belgian legislation. We consider "ambush marketing" to be covered by a) intellectual property laws, more specifically the copyright and trademark law, b) unfair competition law, more specifically misleading and comparative advertising law and the unfair commercial practices law, and c) general tort law.'

In Nederland staat er geen gevangenisstraf op ambush marketing. Er kan civiele actie worden ondernomen op basis van intellectuele eigendomsrechten (merkenrecht of auteursrecht), maar dat is vaak lastig. Dat wil niet zeggen dat alles is toegestaan in Nederland. De individuele supporter heeft veel ruimte, zolang er in de voorwaarden bij de toegangsbewijzen geen specifieke beperkingen zijn opgenomen. Bavaria is in het verleden al eens gedwongen te stoppen met haar acties (het uitdelen van de 'Leeuwenhose' tijdens het WK 2006) rondom het voetbalstadion. Maar dat gold niet voor individu-

ele fans die met hun Leeuwenhose het stadion in wilden. Dat werd door de rechter toegestaan. Een fan die kleding draagt van een partij die geen officiële sponsor is, zal niet uit het stadion geweerd kunnen worden. In het dragen van je eigen kleding zit een element van persoonlijke vrijheid van expressie, een grondrecht dat alleen in bijzondere omstandigheden kan worden beperkt. Ook al is een WK door Adidas gesponsord, je zult altijd op je Nike-schoenen naar een voetbalwedstrijd kunnen. Vergeet niet dat ook op het veld veel voetballers op hun door Nike gesponsorde schoenen en in hun gesponsorde outfits voetballen. In het stadion mag de Fifa weliswaar in de voorwaarden bij de tickets eisen stellen, maar als fans niet meer de kleding van hun eigen keuze mogen dragen, zou dat een stap te ver zijn.

De Dutch Dress zou je dus in Nederland gewoon in het stadion kunnen dragen. Daarentegen kan een bedrijf als Bavaria dat wilens en wetens en – in de woorden van de Nederlandse rechter 'op slinkse wijze' – het verbod om in een stadion reclame te maken tracht te omzeilen, naar Nederlands recht worden aangepakt.

MR. OTTO VOLGENANT EN MR. ANNEMIEKE KAPPERT ZIJN ADVOCaat BIJ KENNEDY VAN DER LAAN EN GESPECIALISEERD IN RECLAMERECHT.